

Gas, water, licht

De huidige problemen, om niet te zeggen de paniek, rond de levering en de prijs van gas en elektriciteit alsmede de zorg over de kwaliteit van ons water, laten zien hoe onmisbaar, hoe vanzelfsprekend deze voorzieningen voor ons (bevoorrechte westerlingen) zijn. Dat is niet overal in de wereld zo, en bij ons is het niet altijd zo geweest. Eigenlijk is de vanzelfsprekende, onverstoorde beschikbaarheid ervan ook bij ons van betrekkelijke recente datum, om precies te zijn: sinds het einde van de 19de en het begin van de 20ste eeuw – weinig meer dan honderd jaar dus. En toch hebben al deze voorzieningen een hele geschiedenis doorgemaakt, ook in ons dorp.

In alle drie de gevallen begint die geschiedenis met initiatieven van particuliere ondernemers, soms mede op instigatie van welwillende burgers (in het geval van de waterleiding), soms mede op initiatief van de gemeente (in het geval van de elektriciteit). Gas en elektriciteit kwamen al snel in gemeentelijke (en wat later provinciale) handen, maar het water bleef in Bussum tot ver in de 20ste eeuw een particuliere aangelegenheid, al werden de banden met lokale of provinciale overheden steeds sterker.

In de loop van de 20ste eeuw zijn we de leveranciers van gas, water en licht steeds meer als ‘nutsbedrijven’ gaan beschouwen, waarvoor in eerste instantie de overheid verantwoordelijk was. In deze eeuw is de slinger weer de andere kant op gezwaaid en is marktwerking toegelaten op deze gevoelige terreinen. In het licht van de huidige problematiek wordt alweer getwijfeld of we daar wijs aan hebben gedaan.

Deze aflevering van *Bussums Historisch Tijdschrift* probeert de lokale geschiedenis van deze vitale voorzieningen te reconstrueren. Over ieder daarvan vindt u een artikel en voor de elektriciteit maken we zelfs een uitstapje naar onze naaste buur, Naarden.

Gas en elektra vormden ook de *core business* van de firma Steenman, die veel lezers zich ongetwijfeld nog zullen herinneren van hun winkel op de hoek van de Brinklaan en de Nassaulaan.

En tot slot wordt de geschiedenis van een (Naardens) kruispunt beschreven aan de hand van foto's die de Naardense tuin- en landschapsarchitect Dirk Tersteeg vanuit zijn huis maakte.

De redactie